

Súd: Okresný súd Žilina
Spisová značka: 49Csp/28/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5122204081
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 09. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr.LL.M Helena Tóre Janíčková
ECLI: ECLI:SK:OSZA:2022:5122204081.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žilina v konaní pred sudkyňou JUDr. Helenou Tóre Janíčkovou LL.M v právnej veci žalobcu: Ľ. D., I.. XX. XX. XXXX, G. Z. I. B. XXXX/XX, XXX XX G. I. O., právne zastúpený: STEHURA & partners, v.o.s., so sídlom Fraňa Kráľa 2080, 022 01 Čadca, IČO 47 246 863, proti žalovanému: PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO 35 792 752, pr. zast.: Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s.r.o., so sídlom Kubániho 16, 811 04 Bratislava, IČO 47 233 516, o zaplatenie 417,- eur s prísl., takto

rozhodol:

I. Žalovaný je povinný zaplatiť žalobcovi sumu 470 eur z titulu primeraného finančného zadost'učinenia, a to do troch dní od právoplatnosti tohto rozsudku.

II. Žalobca má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

odôvodnenie:

1. Žalobou podanou na Okresnom súde Žilina dňa 17. 05. 2022 sa žalobca domáhal proti žalovanému uloženia povinnosti žalovanému, aby mu zaplatil sumu 470 eur a náhradu trov konania.

2. Žalobu žalobca odôvodnil tým, že žalobca uzatvoril so žalovaným zmluvu o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 21.08.2015 na sumu 1.500 € a zmluvu o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 21.08.2015 na sumu 720 €. Predmetné zmluvy majú byť svojou povahou zmluvami spotrebiteľskými s jednoznačným spotrebiteľským účelovým určením a pre ich kvalifikáciu a právny režim majú byť smerodajné ustanovenia Občianskeho zákonníka upravujúce spotrebiteľské zmluvy ako aj ustanovenia zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Zákon o spotrebiteľských úveroch účinný v čase uzatvorenia predmetných zmlúv mal vyžadovať, aby všetky zákonom požadované podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere boli presne uvedené v písomnej zmluve, pričom predmetné zmluvy tieto podmienky nemali spĺňať. Dňa 02.11.2017 mal žalobca podať na Okresný súd Žilina žalobu, ktorou sa voči žalovanému domáhal vydania bezdôvodného obohatenia v sume 956,58 € spolu s 5 % úrokom z omeškania z dôvodu, že úvery poskytnuté na základe predmetných zmlúv o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 21.08.2015 a č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 21.08.2015 majú byť v zmysle § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch bezúročné a bez poplatkov. Okresný súd Žilina rozsudkom č. 14Csp/144/2017-41 zo dňa 10.09.2019, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 16.10.2019, mal žalobe vyhovieť a uložiť žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 956,58 € spolu s 5% ročným úrokom z omeškania od 19.12.2017 do zaplatenia. Z odôvodnenia predmetného rozsudku má vyplývať, že predmetné zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 21.08.2015 a č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 21.08.2015 neobsahujú zákonom predpísané náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 zákona o spotrebiteľských úveroch a preto v zmysle § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch sa poskytnuté úvery považujú za

bezúročné a bez poplatkov. Pokiaľ žalobca zaplatil žalovanému okrem poskytnutej istiny spolu v sume 1.998 € aj úroky a poplatky, mal plniť bez právneho dôvodu, pretože úvery mali byť zo zákona bezúročné a bez poplatkov. Žalobca mal plniť žalovanému bez právneho dôvodu, čím malo dôjsť na strane žalovaného k bezdôvodnému obohateniu v rozsahu 956,58 €, nakoľko žalobcovi bol poskytnutý úver spolu vo výške 1.998 €, pričom žalobca uhradil žalovanému až sumu 2.954,58 €. Citované ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa má upravovať právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia má byť dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie má byť porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon nemá vyžadovať pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Má postačovať, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení má byť potrebné vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradila dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak ho treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Primerané zadosťučinenie môže pozostávať i z náhrady morálnej ujmy ako satisfakcie za stav, ktorý spotrebiteľ musel trpieť, keďže nie vždy vrátením neoprávnene zaplatených finančných prostriedkov sa všetko zhojilo. K výške finančného zadosťučinenia uviedol, že zákon o ochrane spotrebiteľa neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadosťučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Táto závisí od úvahy súdu. Pri jej určovaní sa majú zohľadňovať rôzne kritériá, napr. intenzita zásahu do práv spotrebiteľa, časové trvanie závadného konania, satisfakčná a sankčná funkcia a pod.. V tejto súvislosti mal byť žalobca aj s prihliadnutím na postoj žalovaného (neplnil dobrovoľne, inicioval odvolacie konanie) v konaní o vydanie bezdôvodného obohatenia dlhodobo (cca 2 roky) nedôvodne vystavený psychickému vypätiu a stavom právnej neistoty a to až do doby právoplatného ukončenia vo veci samej. V danom prípade nemala existovať len potenciálna hrozba ujmy, ale reálne majetková ujma aj mala vzniknúť. Má byť logické a pochopiteľné, že vzhľadom na absenciu zákonných inštrukcií ako správne určiť výšku primeraného finančného zadosťučinenia, má byť pri jeho určení potrebné vychádzať zo sumy, o ktorú sa žalovaný na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil. Jediným, objektívnym a exaktným kritériom pri určovaní výšky sumy primeraného finančného zadosťučinenia má byť suma, o ktorú sa chcel dodávateľ v základnom konaní bezdôvodne obohatiť, alebo sa v základnom konaní na úkor spotrebiteľa aj skutočne obohatil. V prípade žalobcu to malo byť o sumu 956,58 €. Uviedol, že ak majú byť naplnené všetky funkcie primeraného finančného zadosťučinenia, je polovica zo sumy o ktorú sa žalovaný na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil minimálna na dosiahnutie tohto cieľa. V tejto súvislosti žalobca poukazoval na uznesenie KS PO zo dňa 04.10.2016, sp. zn. 3Co/53/2016. Z uvedených dôvodov žiadal priznať finančné zadosťučinenie v sume 470 € (cca 50 % zo sumy 956,58 €), ktorú považoval za primeranú.

3. Dňa 17. 06. 2022 bolo na súd doručené vyjadrenie žalovaného (na č. I. 38 - 41 spisu), v ktorom uviedol, že žalobca v podanej žalobe nemal uviesť žiadnu skutočnosť, ktorá by zodpovedala právnej povahe finančného zadosťučinenia a teda by odôvodnila ich žalobnú požiadavku. Žalobca si neuplatňoval primerané finančné zadosťučinenie na základe konkrétnych, označených a preukázaných aspektov nemajetkového charakteru. Postup žalobcu má byť v rozpore nielen s rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu SR (napríklad rozhodnutie vo veci sp. zn. 6Cdo/127/2017), ale napríklad aj Krajského súdu v Prešove (napríklad rozhodnutie vo veci sp. zn. 9Co/61/2018). Spôsob určenia výšky finančného zadosťučinenia, ako sa uvádza v podanej žalobe, nemá mať oporu v žiadnej právnej norme a ani v žiadnej skutkovej okolnosti, ktorá by bola v žalobe tvrdená a žalobcom preukázaná. Z ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. má vyplývať, že za predpokladu splnenia podmienky spočívajúcej v úspešnom uplatnení práva vyplývajúcom z porušenia predpisov určených na ochranu spotrebiteľa si môže spotrebiteľ uplatňovať nárok na primerané finančné zadosťučinenie. Právna úprava má vychádzať z primeranosti zadosťučinenia. Žaloba nemá obsahovať žiadny dôvod a ani tvrdenie preukazujúce, že suma 470,-€ je primeraná. Požadovaný nárok má byť neprimeraný, pričom ani žalobca sám v podanej žalobe nemal označiť skutočnosti preukazujúce jeho primeranosť. Ďalej uvádzal, že primerané finančné zadosťučinenie objektívne nemá mať sankčnú povahu, pretože má ísť o súkromnoprávny inštitút občianskoprávneho charakteru, ktorý nemôže plniť funkciu sankcie. Tá má byť na mieste v iných oblastiach práva, ako je administratívne alebo trestné právo. To má potvrdzovať

aj právny názor v uznesení Krajského súdu v Prešove 9Co/50/2018 zo dňa 26.6.2018, podľa ktorého podstatou primeraného finančného zadosťučinenia nie je sankčná povaha, aj keď zaplatenie, keďže zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. má byť finančné a každé zaplatenie predstavuje finančný úbytok v aktívach osoby, voči ktorej nárok smeruje. Žalovaný uplatňoval námietku premlčania voči žalovanému nároku. Poukazoval na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky. Najvyšší súd SR, a ani súdy nižšieho stupňa nemali zamietat' žalobu spotrebiteľov o finančné zadosťučinenie (uplatňované spolu s návrhom na určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky) ako podanú predčasne preto, lebo by najskôr malo prebehnúť samostatné konanie o určenie neprijateľnej podmienky, a rozhodnutie o tom by sa muselo stať právoplatné a vykonateľné. Predpokladaná obrana žalobcu o možnosti uplatňovať nárok až po skončení konania sp. zn. 14Csp/144/2017 mala byť súdnou praxou vylúčená. Ani z ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. nemá vyplývať žiadny dôvod pre prípadnú domnienku žalobcu, že predpokladom uplatnenia primeraného finančného zadosťučinenia má byť predchádzajúce právoplatné súdne rozhodnutie o porušení práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Primerané finančné zadosťučinenie má byť možné uplatniť aj priamo, bez ohľadu na to, či posudzovanie porušenia práva alebo povinnosti je predmetom samostatného výroku alebo len predbežnou otázkou v konaní, kedy sa priamo uplatňuje samotné finančné zadosťučinenie. Pretože má byť nesporné, že tou predbežnou otázkou je v oboch prípadoch. Ďalej uviedol, že žalobca si tvrdený nárok mohol uplatniť už v roku 2017 pri podaní žaloby, v konaní vedenom pod sp. zn. 14Csp/144/2017. Premlčacia doba mala uplynúť skôr, ako mala byť žaloba podaná na súde. Žaloba v tejto veci bola na súde podaná v roku 2021, teda po uplynutí premlčacej doby a preto žalovaný toto premlčanie namietal. Uviedol, že námietku premlčania je možné uplatniť aj voči pochybnému, spornému, nejestvujúcemu alebo domnelému nároku uplatňovanému v súdnom konaní. Navrhoval, aby Okresný súd Žilina rozhodol o podanej žalobe o primerané finančné zadosťučinenie tak, že žalobu zamietne.

4. Dňa 14. 07. 2022 bolo na súd doručené vyjadrenie žalobcu (na č. l. 54 - 55 spisu), v ktorom žalobca uviedol, že ust. § 3 ods. 5 veta tretia zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. o priestupkoch v znení neskorších predpisov upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom daného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia nemá umožňovať jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy aj o existencii nejakej ujmy. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie má byť porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Poukazoval na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6Cdo/127/2017 zo dňa 30.01.2019. Okresný súd Žilina právoplatným rozsudkom č. 14Csp/144/2017-41 zo dňa 10.09.2019 mal uložiť žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi sumu 956,58 € spolu s prísl. z titulu vydania bezdôvodného obohatenia. Z odôvodnenia predmetného rozsudku má vyplývať, že zmluvy o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 21.08.2015 a č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 21.08.2015 neobsahovali okrem iného aj zákonom predpísané náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. j), l), m) zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľských úveroch“) a preto v zmysle § 11 ods. 1 zákona o spotrebiteľských úveroch sa poskytnuté úvery mali považovať za bezúročné a bez poplatkov. Malo byť zrejmé, že žalovaný napriek tomu, že ide o dlhodobého poskytovateľa spotrebiteľských úverov, pri uzatváraní predmetných zmlúv o spotrebiteľskom úvere nemal postupovať podľa zákona o spotrebiteľských úveroch, nakoľko neuviedol správnym spôsobom obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Žalobca sa mal úspešne domôcť súdnou cestou vyslovenia porušenia jeho práv tým, že bola určená „bezúročnosť a bezpoplatkovosť“ úverov poskytnutých na základe predmetných zmlúv o spotrebiteľskom úvere a zároveň mal byť žalovaný zaviazaný zaplatiť žalobcovi bezdôvodné obohatenie. Má byť zrejmé, že žalovaný od žalobcu prijal plnenie, na ktoré nemal nárok a pokiaľ by sa žalobca nedomáhal súdnou cestou vydania tohto bezdôvodného obohatenia, bol by si žalovaný ponechal tieto finančné prostriedky. V danom prípade má byť splnený jediný predpoklad pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie, t.j. úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti na súde. Pokiaľ ide o výšku finančného zadosťučinenia zákon o ochrane spotrebiteľa neustanovuje žiadne kritéria na vymedzenie toho, čo predstavuje primerané finančné zadosťučinenie a ako treba určiť jeho výšku. Táto závisí od úvahy súdu. Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby

dostatočne odradila dodávateľa od nekalého konania, ktorého sa dopustil voči úspešnému spotrebiteľovi a jednak ho treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky a právne silnejším dodávateľom a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite. Jediné objektívne a exaktné kritérium pri určovaní výšky sumy primeraného finančného zadosťučinenia má byť suma, o ktorú sa dodávateľ v základnom konaní na úkor spotrebiteľa aj skutočne obohatil. V prípade žalobcu to malo byť o sumu 956,58 €. Ak majú byť naplnené všetky funkcie primeraného finančného zadosťučinenia, má byť polovica zo sumy o ktorú sa žalovaný na úkor žalobcu bezdôvodne obohatil minimálna na dosiahnutie tohto cieľa. Všeobecnou právnou zásadou vlastnou európskej právnej kultúre je princíp primeranosti, ktorý zvolil zákonodarca aj vo vzťahu k zadosťučineniu, na ktoré má mať nárok spotrebiteľ úspešne sa domáhajúci ochrany svojho práva spotrebiteľa, je preto na súde, ktorý je orgánom s právomocou právnou normu vyložiť a poskytnúť ochranu subjektívnemu právu, vyhodnotiť v konkrétnych súvislostiach primeranosť požiadavky spotrebiteľa. S tvrdením žalovaného o premlčaní uplatneného nároku nesúhlasil, nakoľko nemá mať oporu v zákone a súčasne argumentácia žalovaného nemá byť ani podporená rozhodnutím Najvyššieho súd SR, na ktoré odkazuje. Z rozhodnutia Najvyššieho súd SR zo dňa 30.01.2019, sp. zn. 6Cdo/127/2017 má vyplývať, že pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok z bezdôvodného obohatenia. To znamená, že právo na primerané finančné zadosťučinenie vznikne až po tom, čo spotrebiteľ na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti. To znamená, že keby si žalobca na súde neuplatnil porušenie práva alebo povinnosti alebo uplatnil, ale súd by nejudikoval porušenie práva alebo povinnosti, nebolo by možné žalobe o priznanie finančného zadosťučinenia vyhovieť, nakoľko by mu právo na jeho priznanie nevzniklo. Začiatok plynutia premlčacej doby na priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie má byť určený okamihom, keď došlo k úspešnému uplatneniu (judikovaniu) porušenia práva alebo povinnosti. Má ísť o okamih splnenia všetkých predpokladov pre vznik práva na primerané finančné zadosťučinenie. Aby bolo možné hovoriť o premlčaní práva, musí toto právo najskôr vzniknúť. Premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr, než samotné právo (nárok) vznikne, t.j. premlčacia doba nemôže začať plynúť skôr ako dôjde k úspešnému uplatneniu (judikovaniu) porušenia práva alebo povinnosti. A keďže účinky súdneho rozhodnutia nastávajú jeho právoplatnosťou, má byť okamihom, kedy začína plynúť premlčacia doba pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie, deň, kedy rozhodnutie o porušení práva alebo povinnosti nadobudne právoplatnosť. V prípade žalobcu to bolo rozsudkom Okresného súd Žilina č. 14Csp/144/2017-41 zo dňa 10.09.2019, ktorým súd uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobcovi z titulu vydania bezdôvodného obohatenia sumu 956,58 € spolu s prísl., pričom tento rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 16.10.2019. Dňom 16.10.2019 mal súd záväzne judikovať porušenie práva alebo povinnosti v prospech žalobcu, ktorý dňom došlo k naplneniu všetkých predpokladov pre vznik jeho práva na primerané finančné zadosťučinenie a preto až od tohto dňa mohlo dôjsť k úspešnému uplatneniu (mohlo sa vykonať) práva na primerané finančné zadosťučinenie. Rozsudok Okresného súd Žilina č. 14Csp/144/2017-41 zo dňa 10.09.2019 nadobudol právoplatnosť dňa 16.10.2019. Žaloba bola podaná na súde dňa 16.05.2022, teda v rámci trojročnej premlčacej doby. Z uvedeného dôvodu má byť námietka premlčania nedôvodná.

5. Dňa 02. 08. 2022 bolo na súd doručené vyjadrenie žalovaného (na č. l. 68 - 69 spisu), v ktorom uviedol, že rozsudok Najvyššieho súdu SR vo veci sp. zn. 6Cdo/127/2017, a tiež rozhodnutia jemu predchádzajúce (konkrétne rozsudok Okresného súdu Žilina, č.k. 14C/295/2014 a rozsudok Krajského súdu Žilina z 28. júna 2016 sp. zn. 11Co/471/2015) majú popierať tvrdenie žalobcu o tom, že právo na primerané finančné zadosťučinenie je možné uplatňovať až po právoplatnom skončení predchádzajúceho sporového konania. Rozhodnutia z označenej právnej veci majú popierať tvrdenie žalobcu, pretože v uvedenom konaní si žalobcovia uplatňovali nárok na finančné zadosťučinenie priamo, popri iných nárokoch súvisiacich so spotrebiteľskom zmluvou a teda bez toho, aby uplatneniu požiadavky na primerané finančné zadosťučinenie predchádzalo iné konanie a jeho právoplatné skončenie. Postup Okresného súdu Žilina pri rozhodovaní nemal vychádzať z toho, že najskôr sa musí skončiť právoplatne konanie o určení neprijateľnej podmienky a až následne možno rozhodovať o nároku na finančné zadosťučinenie. Prijatie tvrdení žalobcu však má znamenať, že rozsudok vo veci 14C/295/2014, naň nadväzujúci rozsudok odvolacieho súdu a rozsudok dovolacieho súdu nemajú dávať právny zmysel. Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí č.k. 6Cdo/127/2017 mal uviesť, že „Pre úspešné uplatnenie tohto nároku zákon nevyžaduje, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a ani to, aby žalobcovia preukazovali existenciu a výšku vzniknutej ujmy.“ Uvedený právny názor a výklad

k § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z.z. Najvyšší súd SR mal prijať v spore, v ktorom si žalobcovia (v postavení spotrebiteľov) uplatnili právo na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia súčasne s návrhom na určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky. Najvyšší súd SR, a ani súdy nižšieho stupňa nemali zamietnuť žalobu spotrebiteľov o finančné zadosťučinenie (uplatňované spolu s návrhom na určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky) ako podanú predčasne preto, lebo by najskôr malo prebehnúť samostatné konanie o určenie neprijateľnej podmienky, a rozhodnutie o tom by sa muselo stať právoplatné a vykonateľné. Uvádza, že okamih kedy sa právo primerané finančné zadosťučinenie „mohlo prvýkrát“ vykonať sa nemôže viazať na skončenie nejakého konania. V takom prípade by predpokladom na jeho uplatnenie musel byť spor (prebiehajúci alebo skončený), a to Najvyšší súd SR vo svojom rozhodnutí nielen že neuviedol, ale mal výslovne poprieť nutnosť tejto podmienky. Žalobca si podľa neho tvrdený nárok mohol uplatniť už v roku 2017 pri podaní žaloby, v konaní vedenom pod sp. zn. 14Csp/144/2017. Nesporne preto premlčacia doba mala uplynúť skôr, ako bola žaloba podaná na súde. Navrhoval žalobu zamietnuť.

6. Dňa 16. 09. 2022 sa v predmetnej veci konalo pojednávanie, a to za účasti právneho zástupcu žalobcu a v neprítomnosti žalobcu, žalovaného a jeho právneho zástupcu, ktorí svoju neprítomnosť na pojednávaní ospravedlnili a súhlasili s tým, aby súd rozhodol v ich neprítomnosti. Súd na pojednávaní vo veci rozhodol.

Súd vo veci vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi nachádzajúcimi sa v súdnom spise, ktoré boli stranám sporu navzájom doručované a zistil nasledujúci skutkový stav:

7. Žalobcovi bolo voči žalovanému rozsudkom Okresného súdu Žilina sp. zn. 14Csp/144/2017 zo dňa 10. 09. 2019, právoplatný dňa 16. 10. 2019, priznané z dôvodu bezúročnosti a bezpoplatkovosti zmlúv uzatvorených medzi stranami sporu - a to o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXX XX zo dňa 21. 08. 2015 na sumu 1 500 eur a zmluvu o spotrebiteľskom úvere revolvingového typu č. XXXXXXXXXXXX zo dňa 21. 08. 2015 na sumu 720 eur suma 956,58 spolu s úrokom z omeškania z titulu bezdôvodného obohatenia, v dôsledku preplatenia poskytnutých istín zo strany žalobcu (rozsudok sp. zn. 14Csp/144/2017 na č. l. 8 - 15 spisu).

Súd predmetnú vec posúdil podľa nasledujúcich právnych predpisov:

8. V zmysle ustanovenia § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník v znení účinnom od 01. 04. 2015 do 30. 09. 2015 (ďalej označený ako „OZ“), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

9. V zmysle ustanovenia § 52 ods. 3 OZ, dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

10. V zmysle ustanovenia § 52 ods. 4 OZ, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

11. V zmysle ustanovenia § 101 OZ, pokiaľ nie je v ďalších ustanoveniach uvedené inak, premlčacia doba je trojročná a plynie odo dňa, keď sa právo mohlo vykonať po prvý raz.

12. V zmysle ustanovenia § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa a o zmene zákona Slovenskej národnej rady č. 372/1990 Zb. <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1990/372/>> o priestupkoch v znení neskorších predpisov, proti porušeniu práv a povinností ustanovených zákonom s cieľom ochrany spotrebiteľa môže sa spotrebiteľ proti porušiteľovi na súde domáhať ochrany svojho práva. Združenie sa môže na súde proti porušiteľovi domáhať, aby sa porušiteľ zdržal protiprávneho konania a aby odstránil protiprávny stav, a to aj vtedy, ak takéto konanie porušiteľa poškodzuje záujmy spotrebiteľov, ktoré nie sú len jednoduchým súhrnom záujmov jednotlivých spotrebiteľov poškodených porušením spotrebiteľských práv, ale ide o konanie porušiteľa uplatňované voči všetkým spotrebiteľom (ďalej len „kolektívne záujmy spotrebiteľov“). Spotrebiteľ, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi, má právo na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi zodpovedá.

13. V prejednávanej veci je predmetom konania nárok žalobcu vyplývajúci z ust. § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa. Predmetné ustanovenie Zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Jediným predpokladom pre uplatnenie práva na primerané finančné zadosťučinenie je porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Zákon teda nevyžaduje pre vznik tohto práva, aby spotrebiteľovi bola privodená nejaká ujma. Postačuje, ak k takémuto porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Jediným predpokladom, ktorý citované ustanovenie zákona vyžaduje je, že spotrebiteľ úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom a osobitnými predpismi. Pod úspešným uplatnením porušenia práva alebo povinnosti v zmysle tohto ustanovenia treba rozumieť, že súd judikuje v prospech spotrebiteľa konkrétny nárok z porušenia práva alebo povinnosti, napr. nárok zo zodpovednosti za škodu, z bezdôvodného obohatenia, alebo vo výroku rozsudku určí neprijateľnosť konkrétne vymedzenej zmluvnej podmienky používanej v spotrebiteľskej zmluve. Žiadnu inú podmienku, t. j. ani podmienku, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy a aby spotrebiteľovi bola privodená konkrétna ujma, nevyžaduje. Zákonodarca pri uplatňovaní tohto nároku uľahčil spotrebiteľom dôkaznú situáciu, keď na rozdiel od nároku na náhradu škody (bezdôvodného obohatenia), je dôkazné bremeno na strane spotrebiteľa oveľa ľahšie, lebo odpadá problematické preukazovanie či už výšky škody, ujmy, príčinnej súvislosti alebo majetkového prospechu druhej strany.

Pokiaľ ide o rozsah finančného zadosťučinenia, zákon neustanovuje žiadne kritériá, ktoré by bolo potrebné pri určení výšky zadosťučinenia zohľadniť. Jediným kritériom je primeranosť finančného zadosťučinenia. Zostáva teda vecou úvahy súdu, aby so zreteľom na všetky okolnosti každého jednotlivého prípadu stanovil rozsah finančného zadosťučinenia.

Čo sa týka úspešného uplatnenia porušenia práva alebo povinnosti ako predpokladu pre priznanie práva na primerané finančné zadosťučinenie tento je naplnený nielen vtedy, ak si spotrebiteľ uplatní porušenie práva alebo povinnosti žalobou proti dodávateľovi, ale aj vtedy, ak tak urobí v rámci svojej obrany proti dodávateľom uplatnenému nároku. Či došlo k úspešnému uplatneniu porušenia práva alebo povinností na súde vyplynie až z právoplatného rozhodnutiu súdu vydaného vo veci samej.

14. Žalobca si uplatnil nárok na náhradu primeraného finančného zadosťučinenia vo výške 470,- eur titulom úspešného uplatnenia svojich spotrebiteľských práv v spore vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 14Csp/144/2017 o zaplatenie 956,58 eur s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne od 19. 12. 2017 do zaplatenia z titulu bezdôvodného obohatenia.

Tvrdenie žalobcu o úspechu v základnom konaní bolo preukázané rozsudkom č. k. 14Csp/144/2017-41 zo dňa 10.09.2019, ktorým súd uložil povinnosť žalovanému (PROFI CREDIT Slovakia, s.r.o.) zaplatiť žalobcovi sumu 956,58 eur s príslušným úrokom z omeškania a priznal žalobcovi náhradu trov konania v plnom rozsahu. Okresný súd konštatoval, že spotrebiteľská zmluva uzatvorená medzi žalobcom a žalovaným neobsahovala odplatu stanovenú podľa osobitných predpisov, teda odplatu vyjadrenú v percentách zo sumy zmluvne dohodnutých peňažných prostriedkov za rok, súd považoval dohodu o poskytovaní služieb za nekalú obchodnú praktiku, ďalej konštatoval, že nezistil splatnosť splátok, dátum splatnosti prvej splátky, poslednej splátky, pričom nedostatok takých náležitostí zákon č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch sankcionoval bezúročnosťou a bez-poplatkovosťou úveru. Pre tieto dôvody súd priznal žalobcovi voči žalovanému sumu 956,58 eur, ktorú mal žalobca z dôvodu, že poskytnutý úver bol bez poplatkov a bez úrokov oproti poskytnutej istine preplatiť. Citovaný rozsudok nadobudol právoplatnosť dňa 16.10.2019.

15. Pri dôvodnosti uplatneného nároku na priznanie finančného zadosťučinenia vzal súd do úvahy nielen tú skutočnosť, že žalovaný ako veriteľ porušil svoje povinnosti stanovené v zákone č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch, zároveň zohľadnil aj postoj spotrebiteľa, ktorý aj napriek jeho postaveniu slabšej zmluvnej strany vo vzťahu k dodávateľovi rozhodol brániť svoje spotrebiteľské práva. Je na mieste, aby spotrebiteľia poukazovali na neprijateľné zmluvné podmienky v spotrebiteľských zmluvách, ako aj na porušovanie ostatných ustanovení zákonov prijatých na ochranu spotrebiteľa.

Pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení treba vychádzať z toho, že toto má plniť jednak funkciu satisfakčnú, jednak funkciu sankčnú tak, aby dostatočne odradzovalo od získavania plnení, na ktoré dodávateľovi nárok nevznikol, či už v dôsledku neplatnosti právnych úkonov, neprijateľnosti zmluvných podmienok, alebo nedodržania zákonných náležitostí zmlúv o spotrebiteľskom úvere a jednak to treba chápať ako odmenu za to, že spotrebiteľ sa pustil do sporu s nepochybne ekonomicky

a právne silnejším dodávateľom a svojim úspechom priniesol benefit aj pre ostatných spotrebiteľov v tom, že možno predpokladať, že dodávateľ sa konania, ktorého sa dopustil voči nemu, sa už voči ďalším spotrebiteľom nedopustí, prípadne sa ho nedopustí v takej intenzite.

Základom pre určenie sumy peňažného zadosťučinenia je primeranosť a súd túto sumu určí na základe vlastnej úvahy. Je teda posudzovaná podľa subjektívnej povahy a zohľadňuje všetky skutočnosti, ktoré viedli spotrebiteľa k podaniu žaloby o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia. V prejednávanej veci považoval súd prvej inštancie za adekvátnu a primeranú výšku finančného zadosťučinenia v sume 470,- eur, predstavujúcu o niečo menej ako polovicu sumy, o ktorú by sa žalovaný obohatil, keby žalobca neuplatnil svoje spotrebiteľské práva na súde.

S prihladením na postoj žalovaného vo veci vedenej na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 14Csp/144/2017, v ktorom žalovaný spochybňoval dôvodnosť podanej žaloby, bol žalobca dlhodobo nedôvodne vystavený stavu právnej neistoty, a to až do právoplatného skončenia uvedeného konania (žaloba bola v uvedenej veci podaná dňa 02. 11. 2017, vec bola právoplatne skončená dňa 16. 10. 2019). V dôsledku konania žalovaného bol žalobca vystavený majetkovej ujme, nad rámec uvedeného bol nútený chrániť svoje práva súdnou cestou. Spotrebiteľ, teda žalobca, nie je povinný preukázať ujmu, ktorá mu vznikla, pretože zákon č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa priznáva právo na finančné zadosťučinenie už vtedy, keď k porušeniu práva alebo povinnosti dôjde. Žalobca sa v tomto prípade úspešne domohol svojho práva, a teda boli splnené všetky zákonné predpoklady pre priznanie finančného zadosťučinenia. Cieľom existencie inštitútu finančného zadosťučinenia je okrem iného mať reálny a efektívny odradzujúci účinok vo vzťahu k dodávateľovi od recidívy a na upustenie od porušovania spotrebiteľských práv.

16. Súd v nadväznosti na vznesenú námietku premlčania zo strany žalovaného uvádza, že nárok na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia uplatnený žalobcom v tomto spore nie je premlčaný. Ustanovenie § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa zakladá právo spotrebiteľa, ktorý na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom alebo osobitnými predpismi na primerané finančné zadosťučinenie. Citované ustanovenie teda výslovne podmieňuje uplatnenie nároku na primerané finančné zadosťučinenie úspešným uplatnením porušenia práva spotrebiteľa, je teda potom zrejmé, že premlčacia doba na uplatnenie takého nároku začína plynúť momentom právoplatnosti súdneho rozhodnutia, ktorým bolo judikované porušenie práv spotrebiteľa, teda žalobcu. Takým rozhodnutím je v súdnej veci rozsudok Okresného súdu Žilina zo dňa 10. 09. 2019, sp. zn. 14Csp/144/2017, právoplatný dňa 16. 10. 2019. Deň nasledujúci po právoplatnosti tohto rozhodnutia začala plynúť všeobecná trojročná premlčacia doba na uplatnenie nároku žalobcu na primerané finančné zadosťučinenie na súde, a uplynula dňa 17. 10. 2022. Žaloba podal žalobu v predmetnej veci na súd dňa 17. 05. 2022, teda v rámci plynutia premlčacej doby.

K záverom prijatým v uznesení NS SR z 30. 01. 2019, sp. zn. 6Cdo/127/2017, kedy NS SR, kedy NS SR uviedol, že v prípade žaloby spotrebiteľa o primerané finančné zadosťučinenie podľa § 3 ods. 5 zákona č. 250/2007 Z. z. zákon nevyžaduje, aby bol medzi stranami spor zo spotrebiteľskej zmluvy, súd uvádza, že neodôvodňujú taký záver, že začiatok plynutia premlčacej doby pre uplatnenie nároku na primerané finančné zadosťučinenie mal začať plynúť skôr, ako bolo právoplatne rozhodnuté v spore, v ktorom sa riešilo porušenie práv spotrebiteľa zo strany veriteľa. Myšlienka vyjadrená Najvyšším súdom vo vyššie uvedenom rozhodnutí mala smerovať k tomu, že nárok, ktorý si spotrebiteľ uplatní na súde, a na základe ktorého bude neskôr požadovať primerané finančné zadosťučinenie v prípade jeho úspechu v tomto základnom konaní, v ktorom bude judikované porušenie jeho práv, nemusí vyplývať zo spotrebiteľskej zmluvy (teda môže vyplývať aj z iného porušenia práv spotrebiteľa zo strany dodávateľa).

17. Súd mal teda v súdnej veci naplnené predpoklady stanovené v ust. § 3 ods. 5 zákona o ochrane spotrebiteľa pre priznanie nároku žalobcu voči žalovanému, ktorý zodpovedal za porušenie žalobcových práv ako spotrebiteľa, čo bolo judikované rozsudkom OS Žilina sp. zn. 14Csp/144/2017 zo dňa 10. 09. 2019. Opodstatnená bola aj priznaná výška finančného zadosťučinenia, keďže podľa názoru súdu suma, ktorá predstavuje menej ako polovicu zo súdom priznaného bezdôvodného obohatenia žalobcovi je primeraná a môže dopomôcť k tomu, aby odradila žalovaného od ďalšieho porušovania práv spotrebiteľov.

18. Podľa ust. § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

19. Podľa ust. § 262 ods. 1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

20. Podľa ustanovenia § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

21. Žalobca bol v spore úspešný v plnom rozsahu, keďže mu súd voči žalovanému priznal uplatnený nárok, súd preto žalobcovi voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresnom súde Žilina.

Podľa ust. § 125 ods. 1 CSP, odvolanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe.

Podľa ust. § 125 ods. 2 CSP, odvolanie urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na dodatočné doručenie podania nevyzýva.

Podľa ust. § 125 ods. 3 CSP, odvolanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil.

Podľa ust. § 363 CSP, v odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, podpis a spisovej značky konania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Podľa ust. § 364 CSP, rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa ust. § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa ust. § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Podľa ust. § 366 CSP, prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti v znení neskorších predpisov).